

Π.Ε.Ν.Ε.Λ.Φ.Α.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ
ΔΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΣΜΥΡΝΗΣ 48 ΝΕΟ ΨΥΧΙΚΟ 15451 ΑΤΤΙΚΗΣ

ΤΗΛ.: 2106755725 - EMAIL: tripnic@otenet.gr - penelfa2@gmail.com

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ: <http://www.penelfa.gr> - <http://tripodis.gr/diakirixis.htm>

Νέο Ψυχικό, 11-12-2019

Αριθμός πρωτοκόλλου:117

Προς: Υπουργό Παιδείας και
Θρησκευμάτων κα *Νίκη Κεραμέως*

Κοιν :

- . Υφυπουργό Παιδείας και
Θρησκευμάτων κα *Σοφία Ζαχαράκη*
- . Υφυπουργό Παιδείας και
Θρησκευμάτων κ. *Βασίλη Διγαλάκη*
- . Γενικό Γραμματέα κ. *Ηλία Γεωργαντά*
- . Ι.Ε.Π.
- . Γενική Διεύθυνση Σπουδών ΠΕ & ΔΕ
- . Κόμματα
- . ΣΕΦΑΑ
- . Εκπαιδευτικοί Φ.Α.

Θέμα: Η Φυσική Αγωγή στην Προσχολική Εκπαίδευση από εκπαιδευτικό Φυσικής Αγωγής

Αναγκαιότητα ή πολυτέλεια;

Η αναπτυξιακή ψυχολογία υπογραμμίζει ότι το νήπιο μαθαίνει να κινείται και ταυτόχρονα, μαθαίνει μέσα από την κίνηση. Το δεδομένο αυτό ανάγει τη φυσική δραστηριότητα και την κίνηση σε κομβικό σημείο της γνωστικής, ψυχοκινητικής και συναισθηματικής/κοινωνικής ανάπτυξης και καθιστά απαραίτητη τη Φυσική Αγωγή στο πρόγραμμα της Προσχολικής Εκπαίδευσης από εκπαιδευτικό Φυσικής Αγωγής καθώς η παιγνιώδης μορφή των δραστηριοτήτων αποτελεί προϋπόθεση για τον σχεδιασμό ενός αναλυτικού προγράμματος Φυσικής Αγωγής.

Η Φυσική Αγωγή στην Προσχολική Εκπαίδευση πρέπει να αντιμετωπιστεί ως ένα βασικό μέσο μάθησης που χρησιμοποιεί το σώμα και την κίνηση για να δημιουργήσει τις βάσεις για τη μετέπειτα ανάπτυξη του μικρού μαθητή. Συμμετέχοντας συστηματικά (τουλάχιστον τρεις φορές την εβδομάδα στη σχολική μονάδα), το παιδί σε αναπτυξιακά κατάλληλα κινητικά περιεχόμενα θα βοηθηθεί ώστε να αναπτυχθεί ολόπλευρα, να βελτιώσει την υγεία του, να διασκεδάσει, να ενταχθεί στο περιβάλλον του σχολείου και να κοινωνικοποιηθεί.

Η συστηματική Φυσική Αγωγή στην Προσχολική Εκπαίδευση καλείται:

- να θέσει τα θεμέλια για ένα υγιές σώμα και να λειτουργήσει προληπτικά κατά της εμφάνισης της παχυσαρκίας και πολλών χρόνιων παθήσεων, οι οποίες παρουσιάζουν αυξητική τάση στις μικρές ηλικίες (παιδικός και εφηβικός διαβήτης, παιδική υπέρταση, μυοσκελετικά προβλήματα κ.λπ.),
- να συνεισφέρει καθοριστικά και αποτελεσματικά στη γνωστική, συναισθηματική και ψυχοκινητική ανάπτυξη των νηπίων,
- να συνεισφέρει στην αισθητηριακή ολοκλήρωση (ακουστική, οπτική και κιναισθητική αντίληψη), στον οπτικοκινητικό συντονισμό (αδρή κινητικότητα- συγκέντρωση προσοχής, λεπτή κινητικότητα-γραφοκινητικές δεξιότητες) με αποτέλεσμα την ομαλή μετάβαση στο δημοτικό σχολείο και στην αισθητή βελτίωση της σχολικής ετοιμότητας,
- να λειτουργήσει ως κινητική αξιολόγηση, η οποία θα διευκολύνει την εξατομικευμένη διδασκαλία ή θα οδηγεί στην πρώιμη παρέμβαση, όπου κρίνεται απαραίτητο, με στόχο την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση γνωστικών, συναισθηματικών και κινητικών μειονεξιών,
- να ενισχύσει την ανάπτυξη των κοινωνικών δεξιοτήτων και να λειτουργήσει ως αφορμή για ένταξη/ενσωμάτωση και αξιοποίηση της διαφορετικότητας,
- να ενισχύσει την κοινωνική ανάπτυξη και τη συναισθηματική νοημοσύνη των νηπίων,
- να θέσει τις βάσεις για την δια βίου άσκηση και την εποικοδομητική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου,
- να εισάγει τα νήπια στον κόσμο του αθλητισμού, στον «αθλητικό πολιτισμό», να καλλιεργήσει το ευ-αγωνίζεσθαι και να θέσει υγιείς βάσεις για την ανάπτυξη της φιλάθλου ιδιότητας.

Η ΠΕΝΕΛΦΑ, ως επιστημονική ένωση, τίθεται στη διάθεση του Υπουργείου για οποιαδήποτε συνεργασία με στόχο την υλοποίηση αυτής της πρότασης σε επίπεδο σχεδιασμού περιεχομένου προγραμμάτων σπουδών και επιμορφωτικών προγραμμάτων.

Για το Δ.Σ.

Ο Πρόεδρος

Νικόλαος Τριπόδης

Η Γενική Γραμματέας

Ανδριανή Βούξινου

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΩΝ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ (Π.Ε.Α.Ν.) Προς
Υπουργό και Υφυπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων

ΘΕΜΑ: «Καθείς εφ' ω ετάχθη! (απάντηση στην ΠΕΝΕΛΦΑ)» Ύστερα από σχετική επιστολή που κατατέθηκε στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων από την Πανελλήνια Ένωση Εκπαιδευτικών Λειτουργών Φυσικής Αγωγής με αίτημά τους τη συστηματική ένταξη της Φυσικής Αγωγής στην Προσχολική Εκπαίδευση και μάλιστα η διδασκαλία να παρέχεται από εκπαιδευτικούς Φυσικής Αγωγής στο Νηπιαγωγείο, θα θέλαμε να επισημάνουμε τα εξής, χωρίς διάθεση αντιπαράθεσης, αλλά σαφώς με γνώμονα την ορθή παιδαγωγική προσέγγιση των παιδιών προσχολικής ηλικίας. Η φοίτηση στο Νηπιαγωγείο αποτελεί ένα πολύ σημαντικό βήμα, μια ιδιαίτερα κρίσιμη εκπαιδευτική περίοδο στη ζωή του παιδιού και αφορά στη μάθηση, στην προσωπική ανάπτυξη και στην κοινωνικοποίησή του. Η ζωή του μικρού παιδιού υπόκειται σε μια μεταβατική και ομολογουμένως αρκετά μεγάλη αλλαγή, να βρίσκεται δηλαδή εκεί που δεν έχει ξαναβρεθεί, να κάνει αυτά που δεν έχει ξανακάνει και το σημαντικότερο να εξελιχθεί σε κάτι που δεν ήταν ως τώρα αλλά που από αυτό καθορίζεται η μετέπειτα εξέλιξη και ψυχοσωματική ανάπτυξη του. Από την πρώτη κιόλας μέρα που έρχεται στο νηπιαγωγείο καλείται να αντιμετωπίσει ένα εβδομαδιαίο πρόγραμμα που είναι κάτι απαιτητικό γι αυτό. Δεν είναι εύκολο για όλα τα παιδιά να συνηθίσουν ανώδυνα τη νέα αυτή απαιτητική κατάσταση, τη συναναστροφή δηλαδή, με τόσα άγνωστα μέχρι στιγμής για εκείνο άτομα-νηπιαγωγός και συμμαθητές- εκτός της οικογένειάς του. Όταν ένα παιδί αρχίζει το νηπιαγωγείο του συμβαίνουν πολλές αλλαγές. Από μέλος μιας οικογένειας γίνεται ξαφνικά μέλος μια μεγαλύτερης άγνωστής του μέχρι τώρα ομάδας. Η πρώτη απομάκρυνση του παιδιού από το σπίτι πολλές φορές είναι αρκετά δύσκολη συναισθηματικά για εκείνο. Την πρώτη μέρα – και ίσως για κάποιο σεβαστό χρονικό διάστημα- στο νηπιαγωγείο, κατά τον αποχωρισμό με τη μητέρα, είναι πολύ πιθανό το παιδί να εκδηλώσει άρνηση με κλάματα και φωνές και να προσκολληθεί σε εκείνη. Χρειάζεται χρόνος για να χιστεί η εμπιστοσύνη και ο αμοιβαίος σεβασμός με τα υπόλοιπα μέλη που θα συναποτελούν τη νέα ομάδα και ιδιαίτερος με την ίδια τη νηπιαγωγό, η οποία είναι η επικεφαλής της ομάδας (Οδηγός/Γονέα, ΥΠΕΠΘ). Οπότε γίνεται εύκολα αντιληπτό, -για όσους πραγματικά επιθυμούν να το αντιληφθούν και δεν υποκινούνται από προσωπικά συμφέροντα και ιδιοτελείς σκοπούς- πως επιπλέον των απαιτούμενων και άκρως απαραίτητων, ατόμων στο χώρο του νηπιαγωγείου, περισσότερο αποσυντονίζονται και ζημιώνουν το παιδί αυτής της ηλικίας, και δυσχεραίνουν παρά διευκολύνουν την ομαλή ένταξή του στο χώρο του νηπιαγωγείου. Επιπλέον, το παιδί στο νηπιαγωγείο θα αναπτύξει όλες τις κινητικοαισθητικές, αντιληπτικές, μνημονικές, γλωσσικές και μεταγλωσσικές ικανότητες, που το καθιστούν έτοιμο να εκπαιδευτεί αβίαστα και αποτελεσματικά. Το νηπιαγωγείο είναι το μέρος που καθορίζει, αν το παιδί μας θα αποκτήσει θετική ή αρνητική στάση για το σχολείο και ορίζει τη γνώση γενικότερα, καθώς οι εμπειρίες και γνώσεις που αποκτούν τα παιδιά στην προσχολική ηλικία δεν επηρεάζουν μόνο τη μετέπειτα σχολική διαδρομή τους, αλλά ολόκληρη τη ζωή τους. Όταν τα παιδιά ξεκινούν το νηπιαγωγείο δεν βρίσκονται στο ίδιο επίπεδο ικανότητας, προκειμένου να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του. Το νηπιαγωγείο με την παρέμβασή του να βοηθάει τα παιδιά ώστε αργότερα, κατά την ένταξή τους αργότερα στο δημοτικό σχολείο, να εμφανίζουν περίπου ίδιο βαθμό ικανοτήτων και δεξιοτήτων (Οδηγός/Γονέα, ΥΠΕΠΘ). Πρόγραμμα Σπουδών στο Νηπιαγωγείο: ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΑ ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΕΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗ ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗ ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ – ΕΚΦΡΑΣΗ ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ ΘΕΑΤΡΟ & ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ Τα προγράμματα αυτά δεν νοούνται ως διακριτά διδακτικά αντικείμενα, αλλά ως πλαίσια ανάπτυξης δραστηριοτήτων που είναι αναπτυξιακά κατάλληλα και αποτελεσματικές για τα παιδιά του Νηπιαγωγείου. Στόχος των προγραμμάτων είναι η ολόπλευρη ανάπτυξη των παιδιών σωματικά, συναισθηματικά, νοητικά και κοινωνικά, μέσω παιγνιωδών μορφών μάθησης, και όχι με τη «σχολειοποίηση» της γνώσης με διακριτά αντικείμενα μάθησης. Τα προγράμματα οργανώνονται γύρω από θέματα που προκαλούν το ενδιαφέρον των παιδιών και είναι παιδαγωγικά κατάλληλα. Οι θεματικές προσεγγίσεις καθώς και τα σχέδια εργασίας, είναι βασικά στοιχεία των προγραμμάτων και δίνουν έμφαση στη διαφοροποιημένη μάθηση, στη διαθεματικότητα, στη βιωματική μάθηση, στην ολιστική αντίληψη της γνώσης και στην αξιοποίηση του ενδιαφέροντος και των ιδεών των παιδιών στη διαδικασία της μάθησης. Επίσης, το παιχνίδι ελεύθερο ή οργανωμένο κατέχει πρωτεύοντα ρόλο στην εξέλιξη του προγράμματος ως κυρίαρχο μέσο ανάπτυξης, μάθησης και κοινωνικοποίησης των παιδιών. Όσον αφορά συγκεκριμένα τη Φυσική Αγωγή στο νηπιαγωγείο, είναι γεγονός πως τα μικρά παιδιά απολαμβάνουν την κίνηση και γνωρίζουν καλύτερα τον εαυτό τους μέσω αυτής. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στο ΔΕΠΠΣ για το Νηπιαγωγείο, ένα από τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του παιδιού είναι η συνεχής κίνηση, ενώ οι Νηπιαγωγοί με αρωγό την άρτια επιστημονική τους κατάρτιση, προγραμματίζουν δραστηριότητες που στοχεύουν στην ολική κινητικότητα του παιδιού και προάγουν, σύμφωνα με το σκοπό της Φυσικής Αγωγής, τη σωματική, κοινωνική, συναισθηματική και πνευματική ανάπτυξη του παιδιού, εξασφαλίζοντας ένα ασφαλές περιβάλλον, τον απαραίτητο εξοπλισμό και διευκολύνοντας τη συμμετοχή του παιδιού σε διάφορες δραστηριότητες και παιχνίδια, λαμβάνοντας σαφώς υπόψη τις ανάγκες, τις δυνατότητες και τις ιδιαιτερότητες του παιδιού αυτής της ηλικίας, όπως τη μικρή χρονική διάρκεια συγκέντρωσης της προσοχής του παιδιού, τις περιορισμένες κινητικές εμπειρίες, τα ευμετάβλητα ενδιαφέροντα του, το ανώριμο αναπνευστικό, μυϊκό και νευρικό του σύστημα που δημιουργούν σοβαρούς περιορισμούς στην κινητική τους απόδοση. Συνεπώς, η επιλογή των κινητικών περιεχομένων στο μάθημα θα πρέπει να γίνεται με σεβασμό και σε αρμονία με τα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της προσχολικής ηλικίας (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο στο πλαίσιο υλοποίησης της πράξης «Νέο Σχολείο». Σχολείο του 21ου αιώνα, μέρος 2ο). Επομένως, δεν είναι παιδαγωγικά πρόσφορο και δόκιμο αφινιδίως και χωρίς κατάλληλη επιστημονική και επιμορφωτική προετοιμασία να κληθεί ένας εκπαιδευτικός που διαθέτει συγκεκριμένες σπουδές για να διδάξει σε διαφορετική εκπαιδευτική βαθμίδα, δεδομένου ότι αφενός το επαγγελματικό καθεστώς διαφοροποιείται σε όλες τις βαθμίδες και αφετέρου η αποστολή της καθεμιάς από αυτές είναι διαφορετική ως προς το περιεχόμενο και τη στοχοθεσία της. Με άλλα λόγια, ο καθένας έχει εκπαιδευτεί για συγκεκριμένο ρόλο και έργο και, συνεπώς, η οποιαδήποτε αλλαγή, ανατροπή και διαφοροποίηση ρόλων θα επιφέρει πρωτίστως απρόβλεπτες και, ίσως, ανεπανόρθωτες εκπαιδευτικές και παιδαγωγικές μεταβολές. Επιβάλλεται συνεπώς οι εκπαιδευτικοί και κοινωνικοί θεσμοί να διατηρήσουν τον υφιστάμενο θεσμικό τους χαρακτήρα, που, έτσι και αλλιώς, ισχύει στην πλειονότητα των ευρωπαϊκών χωρών, σε σχέση με την αποστολή και τους σκοπούς τους, για να μην προκληθεί επιστημονική, παιδαγωγική, επαγγελματική και κοινωνική σύγχυση, αναταραχή, αποδιοργάνωση και

δυσλειτουργία, οι οποίες θα δημιουργήσουν απρόβλεπτες ή και ανεπανόρθωτες επιπτώσεις στον ρόλο και την ποιότητα της κάθε εκπαιδευτικής βαθμίδας, στο περιεχόμενο και την ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης, στον ρόλο των εκπαιδευτικών και των παιδαγωγών, στο περιεχόμενο της επαγγελματικής τους κατάρτισης και στην επαγγελματική διαφοροποίηση και διάκρισή τους (Κωνσταντίνου, 2015). Πηγή: www.especial.gr